

RÁMCOVÁ ÚMLUVA O OCHRANĚ A UDRŽITELNÉM ROZVOJI KARPAT

www.carpathianconvention.org

Co jsou Karpaty?

Karpaty jsou územím, které je bohaté nejen na celou řadu živočichů a rostlin, ale také územím, které se pyšní svou osobitou kulturou. Na území karpatského regionu bylo vyhlášeno množství národních parků, přírodních rezervací a dalších chráněných území. Karpaty jsou místem, kde nalezneme druhy, které se vyskytují pouze zde (endemity), a také vzácné a ohrožené druhy živočichů a rostlin. V tomto unikátním horském pásmu Evropského kontinentu našly v nedotknutých lesích domov velké šelmy jako medvědi, vlci, rysy.

Proč vznikla Karpatská úmluva?

V Karpatech se vedle bohaté biodiverzity zachoval také tradiční způsob hospodaření a života místních obyvatel. Právě potřeba chránit toto křehké soužití lidí a přírody, umožnit rozvoj oblasti a zachovat přírodní hodnoty se stala hlavním důvodem pro sepsání **Rámcové úmluvy o ochraně a udržitelném rozvoji Karpat** (Karpatská úmluva). Úmluvu podepsalo na páté ministerské konferenci v Kyjevě v roce 2003 sedm států karpatského regionu (Česká republika, Slovensko, Polsko, Ukrajina, Rumunsko, Maďarsko a Srbsko a Černá hora). Úmluva vstoupila v platnost 4. ledna 2006

Co Karpatská úmluva říká, co je jejím cílem ?

Úmluva obsahuje obecně formulované závazky, které by měly být dále specifikovány prostřednictvím jednotlivých protokolů pro realizaci jednotlivých článků Karpatské úmluvy. Cílem Úmluvy je spolupráce jednotlivých smluvních stran na ochraně a udržitelném rozvoji Karpat s cílem zlepšit kvalitu života, posílit místní ekonomiky a komunity a chránit přírodní hodnoty a kulturní dědictví.

Smluvní strany se svým podpisem zavázaly, že budou naplňovat hlavní cíl Karpatské úmluvy a to hlavně skrze vhodná opatření v těch otázkách, kterými se Karpatská úmluva zabývá. Kromě toho musí mít na zřeteli několik základních principů, mezi které patří „znečišťovatel platí“, princip předběžné opatrnosti a prevence; vyšší účast veřejnosti v rozhodovacím procesu, spolupráce se sousedními státy a ekosystémový přístup, který v sobě zahrnuje péči o biologickou rozmanitost tak, aby byly uspokojeny potřeby nejen lidí, ale i přírody.

Karpatská úmluva se zabývá hlavními otázkami, kterými se potýkají nejen lidé, ale i přírodní zdroje v regionu. Úmluva je zaměřena na široký okruh témat od ochrany a udržitelného využívání biologické a krajinné rozmanitosti, územního plánování, udržitelného a integrovaného hospodaření s vodami, udržitelného lesního a zemědělského hospodaření, dopravy, přes cestovní ruch, průmysl, kulturní dědictví a zachování tradičních znalostí a hodnot až po problematiku hodnocení vlivů na životní prostředí, monitoringu a v neposlední řadě zvyšování uvědomění, vzdělávání a účasti veřejnosti.

Karpatská úmluva v ČR?

Česká republika Úmluvu ratifikovala 28. července 2005, v ČR je platná, vyhlášena ve Sbírce mezinárodních smluv pod č. 47/2006 Sb. m.s.. Úmluva se vztahuje na karpatský region, vymezený na základě podkladů jednotlivých smluvních stran. Karpaty v ČR zahrnují jak horská pásma kam patří Vnější Západní Karpaty, k nimž náleží Jihomoravské Karpaty, Středomoravské Karpaty, Západobeskydské podhůří, Západní Beskydy, Moravskoslovenské Beskydy, Slovenské Beskydy, tak také sníženiny. Pro potřeby Úmluvy byla do karpatského regionu zahrnuta pouze horská pásma. Jak říká článek 1 Úmluvy, každá země může, pro potřeby protokolů, rozšířit působnost Úmluvy také na další části svého území.

Článek č. 1 - Geografický rámec působnosti

1. Úmluva se vztahuje na karpatský region (dále jen „Karpaty“), jak jej vymezí konference smluvních stran.
2. Každá smluvní strana může rozšířit působnost této úmluvy a jejích protokolů na další části svého území prohlášením učiněným udepozitáře, pokud je to nezbytné k provádění ustanovení této úmluvy.

V tomto území najdeme také tři chráněné krajinné oblasti a to Beskydy, Bílé Karpaty a Pálavu. Poslední dvě zmíněné mají rovněž statut biosférické rezervace UNESCO.

Naplnění Úmluvy může mít pro ČR také pozitivní finanční dopad. Pokud např. daný kraj, obec či jiný oprávněný žadatel bude žádat o finanční podporu svého projektu v karpatské oblasti z evropských fondů či z jiných mezinárodních finančních institucí a jednou z hlavních priorit bude realizace některého článku Karpatské úmluvy, významně tím zvyšuje pravděpodobnost získání poskytovaných finančních prostředků.

Dosažení úspěchu při naplňování Úmluvy nebude myslitelné bez společného přístupu všech zainteresovaných stran (od národních vlád, přes místní a regionální úřady, občanská sdružení a nevládní organizace až po občanskou společnost). Bez pomoci nás všech začne křehké soužití pomalu ale jistě prskat.

Kde najdu informace o Úmluvě v ČR?

<http://chm.nature.cz/information/indicator/fol782699>

Související odkazy:

<http://www.carpathianconvention.org>
<http://www.chm.nature.cz>

<http://www.env.cz>
<http://www.ekopolitika.cz>
<http://www.mountainpartnership.org>
<http://www.nadacepartnerstvi.cz>
<http://www.carpathians.org>
<http://nature.hyperlink.cz/Beskydy/>
<http://www.bilekarpaty.cz/>
<http://www.palava ochranaprirody.cz/>
<http://www.euroregion-bile-karpaty.cz/>
<http://www.beskydy.cz/>

Oficiální stránky Karpatské úmluvy
Informační systém úmluvy o biologické rozmanitosti v ČR
s odkazem na Karpatskou úmluvu
Oficiální stránky Ministerstva životního prostředí
Informace o projektu ANPED o informování veřejnosti
Horská iniciativa
Nadace Partnerství
Iniciativa pro karpatský region
Webové stránky CHKO Beskydy
Webové stránky CHKO Bílé Karpaty
Webové stránky CHKO Pálava
Euroregion Bílé Karpaty
Region Beskydy